

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

VINTERBILD FRÅN STOCKHOLM. — H. 8. D:S STOCKHOLMSFOTOGRAF.

14:DE ÅRG.

DEN 2 MARS 1913.

N:O 22.

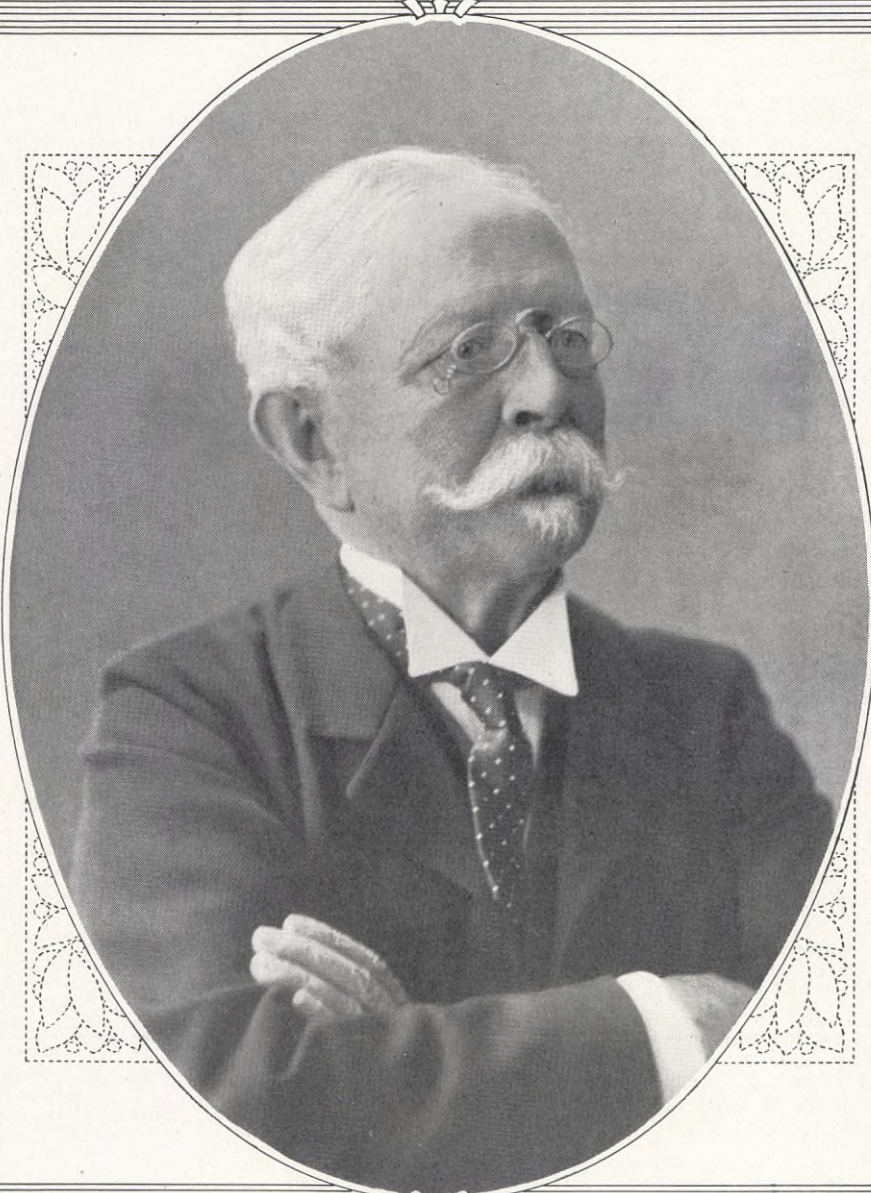

Foto. Ohm, Malmö

Kliché: Bengt Silfverparre.

Trust och Öron

Det svenska veterinärväsendets häfdateknare, tillika en af den svenska djurläkekonsstens och veterinärhygienens främste samt en af djurskyddssakens pionärer i vårt land, f. läns- och stadsveterinären Ernst Schoug fyller om få dagar 75 år.

Ernst Hjalmar Theodor Schoug är nämligen född i Skara den 2 Mars 1838. Föräldrarne voro borgmästaren därstädes Johan Schoug och hans maka Sara Holmberg. Som bekant är Skara i viss mån den svenska djurläkekonsstens födelseort, i det den lärde och skicklige Peter Hernqvist med beundransvärd energi 1775 lyckades därstädes åstadkomma upprättandet af en veterinärinrättning. Hernqvists lärjunge Sven Adolf Norling, väl mästaren underlägsen i lärdom, men hans like i lefvande intresse och aldrig slocknande nit såväl som i praktisk förmåga, fullföljde hans verk; 1821 lyckades han åstadkomma, att en veterinärinrättning anlades jämväl i hufvudstaden: det blef början till det nuvarande veterinärinstitutet. När detta 1856 i den svenska veterinärvetenskapens tredje märkesman Johan Gustaf Hjalmar Kinberg fick en egen föreståndare och Norling återvände till Skara för att helt ägna sig åt läroanstalten därstädes, kom han lagom för att gifva den unge Schoug, som just absolverat trivialskola och gymnasium, för lifstiden bestående intryck icke blott af sin öfverlägsna och enastående förmåga som praktisk lärare, utan ock af den medkänsla med djurens lidanden, hvilken Schoug omtalar såsom för honom utmärkande. När Norling 1858 gick hädan, fortsatte Schoug sina studier under Kinberg i Stockholm och utexaminerades från veterinärinrättningen därstädes 1861.

Sitt första förordnande i statens tjänst fick han redan år 1858, sålunda för icke mindre än 55 år sedan, då dåvarande kronprinsen sedermera kung Carl XV höll storläger på Axvalla hed. Efter en kortare tjänstgöring i Ronneby utnämndes han år 1863 till "länsdjurläkare" på Gottland, där han i nära två årtionden hade sin verksamhet förlagd och med rastlös iver hängaf sig icke blott åt den egentliga djursjukvården, utan äfven åt alla andra uppgifter, genom hvilka han kunde tjäna husdjursskötseln. Sålunda var han lärare i detta läroämne vid länets landbruksskola samt en följd af år ledamot af hästpremieringsnämnden, medlem af Hushållningssällskapet's förvaltningsutskott och äfven dess skattmästare. Under åren 1867—68 företog han med statsunderstöd en studieresa till Kontinenten och Danmark samt hade år 1873 i uppdrag att i Skåne studera den då utbrutna koppjsjukdomen bland får. Tre år därefter företog han åter på offentligt uppdrag en resa till Kontinenten.

Härförutom fann Schoug under sin Gottlandstid tillfälle till författarskap i jordbrukets tjänst. Han utgaf sålunda "Handledningar" i får-, häst- och svin-skötsel, om hvilkas framstående egenskaper i sin mån vittnar, att två af dem blefvo på finska hushållningssällskapet's föranstaltande öfversatta till finska.

Aivenledes började Schoug nu det arbete i djurskyddets tjänst, hvilket i sinom tid inbragte honom Svenska djurskyddsföreningens stora medalj. År 1875 stiftades nämligen på hans initiativ Gottlands djurskyddsförening, hvars sekreterare han blef. Föreningen fick genast en i hög grad nitisk och ömhjärtad beskyddarinna i prinsessan Eugenie. Det antages ock, att det varit han, som ingifvit de bekanta fröknarna Hägg att använda en del af sin förmögenhet till storartade donationer för de lidande djuren.

Till sorg och saknad för hela Gottland sökte och erhöll emellertid Schoug 1882 transport till länsveterinärsbefattningen i Malmöhus län. Här mötte

honom ett större verksamhetsfält, så mycket betydelsefullare, som icke blott Malmöhus län såsom det i jordbrukshänseende framskridnaste har det dyrbaraste kreatursmateriale, utan också stråkvägen för djurexport och- import där går fram, hvadan de största uppgifter där äligga veterinärpolisens handhavare att å ena sidan i möjligaste mån förhindra kreatursepidemiernas införande utifrån och å andra sidan förebygga sådan spridning af inom landet uppkomna farsoter bland djur, som kan gifva frammande stater en ofta kärkommen anledning att stänga sina gränser för import härfifrån. Det gällde för Schoug på en gång att vara på vakt mot sådana hemska smittsjukdomar som svinpest och mul- och klöfsjuka och att icke genom öfverdrifven försiktighet och nervositet föranleda förlustbringande afbrott i samfärdseln. Med det vaknaste intresse och ett nit, som icke visste af svårigheter, förstod han sköta sin svåra ställning och när någon gång kritik inställde sig, blef han ingalunda svaret skyldig; man erinrar sig t. ex. hans polemiska inlägg 1894 om "Mul- och klöfsjukan på Harlösa gård". Som länsveterinär kvarstod Schoug ända till 1908. Tre år förut hade k. m:t "till betygande af sitt nådiga välbehag öfver hans på veterinärväsendets område utöfvade långvariga gagnande verksamhet" tilldelat honom medaljen "Illis quorum meruere labores".

Under hela sin tjänstgöring som länsveterinär i Malmö med undantag af sista året var han tillika stadsveterinär. Ortspressen vittnade på sin tid, att han i denna egenskap "ofta med utveckling af rent personligt mod" varit på vakt till det allmännas skydd mot de sanitära faror, som dåliga korffabriker och ogenerade slakterier medförde.

För höjandet af veterinärkårens ställning har S. varit synnerligen verksam. I Skånska veterinärföreningen, som 1891 stiftades af honom jämte veterinärerna Bendz och von Zweibergk, var han ordförande ända till 1907. I Svenska veterinärföreningen blef han ordförande år 1894 och hedersledamot 1898, en ära, som före honom endast vederfarits Kinberg. I flera andra veterinärföreningar är han hedersledamot.

Dessa hyllningsgärder äro välförtjänta yttre bevis på, hvad den svenska veterinärkåren och det svenska veterinärväsendet ha honom att tacka för. Det var till icke oväsentlig del hans kraftiga och insiktsfulla ingripande, som hade till följd veterinärundervisningens omorganisation och reformering, och det är i yrkeskretsar väl bekant, att han under stridens gång fick mottaga skarpa hugg för sin medverkan till Skaraskolans upphörande 1889. Men för honom betydde saken allt, det personliga intet. Sin pietet mot fädernestadens traditioner som svenska veterinärvetenskapens vagger har han gifvit vackra uttryck åt i de historiska skrifter rörande veterinärväsendet, hvilka i alla tider skola räknas som grundläggande: hans "Öfversikt af svenska veterinärväsendets historia" (1899), hvilken bygger på omfattande egna källstudier och lämnar rika äfven kulturhistoriska bidrag, och hans "Två veterinärhistoriska studier" (1910), i hvilka han tecknar Linnés, Hernqvists och Norlings betydelse för djurläkekonssten.

För öfrigt har Schoug äfven materiellt varit i tillfälle att räcka veterinärkåren en hjälpsam hand; bl. a. öfverlämnade han och hans maka 1897 ett större belopp till Svenska veterinärföreningens understödsfond.

Säkerligen skola på 75-årsdagen en mångfald välönskningar inströmma till åldringen med det varma hjärtat och ungdomliga sinnelaget. Men långt flera skulle de bli, om icke de varelser, hvilka ha honom att tacka för mest, hörde till de stumma och "osjäliga".

KRONPRINSESSAN MARGARETA, en vacker, senaste ögonblicksbild af H. K. H. på skridsko.

Italienske ministern i Stockholm greve Giulio Cesare Vinci har såsom pensionsmässig erhållit afsked samtidigt med att till hans efterträdare utnämnts afdelningschefen i utrikesdepartementet i Rom, *commendatore Luigi Bruno*.

Greve Vinci, som är född 1858, började år 1884 sin diplo-

GREFVE GIULIO CESARE VINCI. Italiens minister vid Svenska Hofvet, har såsom pensionsmässig afgått.

matiska bana vid italienska legationen i Köpenhamn, tjänstgjorde därefter vid beskickningarna i London, Washington och Paris samt representerade sedan som minister sitt land i Mexico, Tokio o. Peking. År 1910 kom greve Vinci som italiensk minister till vår hufvudstad och har där tillvunnit sig uppriktiga sympatier.

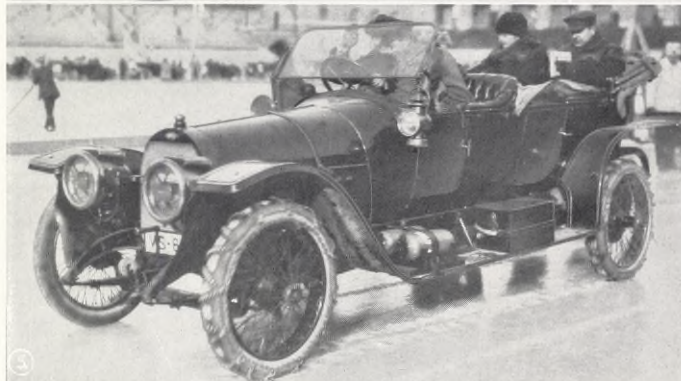
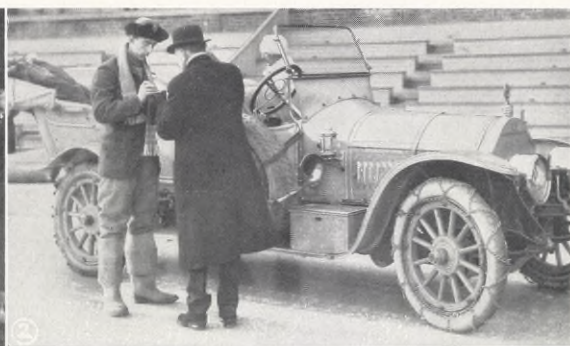
Foto, för HVAR S DAG.

SVENSKA VÄLGÖRENHETSBAZAREN I KÖPENHAMN. Grupp af deltagande.

Kliché: Besigt Sjöversparre.

(Se text å sid. 342).

NÅGRA FÖRSTA ÖGONBLICKSBILDER FRÅN AUTOMOBILTÄFLINGEN.

H. B. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

1. KONUNGEN, KRONPRINSPARET OCH PRINSESSAN MARIA åse starten. 2. PRINS VILHELM vid sin nya Benz-vagn. 3. FLANDERS, förd af doktorinnan Eva Bäärnhjelm, den enda kvinnliga deltagaren. 4. SCANIA-VABIS, förd af Pontus Lindström. 5. OPEL, förd af Karl Jörns. 6. Första bilen, HUPMOBILE, startar, förd af Seth A. Högman. 7-8. STADION UNDER STARTEN.

— icke! Drott! Sijverpare.

Den stora vinterautomobiltäflingen, anordnad af Kungl. Automobilklubben, tog sin början den 23 febr. med start från Stadion i Stockholm och med banan gående öfver Örebro, Filipstad, Karlstad, Amål ner till Göteborg. Återvägen till Stockholm tages öfver Ulricehamn och Jönköping. Vagnarne åter-

väntas när detta skrives till Stockholm den 25-26 febr. Täflingen, i hvilken 68 bilar anmält till deltagande, är den mest omfattande och på grund af rådande vägförhållanden, isgator, anhopade snömassor, frusna djupa hjulspår o. s. v., den mest pröfvande som någonsin hållits här i landet.

Författaren till "Törnrosens bok" har äfven med rätta skördat berömmelse som en af de första svenska hembygdsförfattarna. Södra Uppland har genom honom blifvit en af vår litteraturs klassiska bygder, och Grimstahamn, Skällnora kvarn och Danderyds prästgård — för att endast nämna tre namn — äro ju tack vare honom införlifvade med vår dikt på ett mer levande sätt än många stora slott och små städer.

Men Almquist var icke endast hembygds-skildrare utan en landskildrare som få. Vi finna rika taflor öfverallt i hans böcker från de mest skilda delar af Sverige, kanske är det endast Norrland, som saknas i hans verk liksom i vår äldre vitterhet öfver huvud. Det var inte något litterärt mode, som kom honom att på detta sätt söka poetiskt kartlägga vårt land; och knappast handlade han så af någon teori. Det var hans outrötliga intresse för allt mänskligt och hans brinnande lust att iakttaga och teckna sig till minnes.

Att det inte bara gällde litterära synpunkter, utan att det i själfva verket var en älsklingssysselsättning för honom att införlifva svenska landskap med sitt sinne, det visas af hans förtroliga bref. Äfven i dem, utan en tanke på att hvad han skref skulle offentliggöras, hängaf han sig med utomordentlig intensitet åt denna sin älskingsböhjelse.

Det är lätt att illustrera detta ur hans korrespondens ur olika tider, både från hans ungdom och hans äldre dagar. En ovanligt förtjusande bild lämnade han i det bref från den 17 juni 1827, som jag just har framför mig. Det är riktat till systemen Louise, hans synnerligen förtrogna, och afsändt från Vadstena, där han då vistats en vecka.

"Wadstena är visst en liten stad, skrifer han, men har ändock flere Egenheter och Behag. Det hus vi nu bebo är i synnerhet behagligt. Det är som det icke vore uti en Stad, det är omgifvet af Trädgårdar. Här i min kammare ser jag genom ena fönstret ut öfver en vik af Vettern, genom det andra ser jag Kungsträdgården samt ett stort gammalt Slott, som Gustaf Wasa byggt och som står med sina svarta spetsiga Torn emellan de höga löfrika gröna Trädkronorna. Rundt omkring Slottet går en ganska bred och djup graf, full med vatten, och vanligtvis klar som en Spegel...

Hvad annars staden Wadstena beträffar, så har den! en egenhet, att bebos nästan af blott Fruntimmer. Jag gick i går rundt omkring hela staden. Gatorna äro långa, krokiga och smala. Husen, utom några stycken, äro så små som Grindstugor i Upland, ty på långliga tider har här icke varit någon eldsvåda, så att husen stå kvar från gamla tider. Men öfverallt mellan dessa små kojor äro nätta vackra trädgårdar, så att alltsammans ser högst trefligt och godt ut. Och i hvartenda fönster som jag tittade in uti såg jag

Knypeldynor samt Qvinspersoner bredvid." Ty hela staden gör icke annat än spetsar och merändels mycket vackra spetsar. Alla dessa spetsar, knippelpinnar, flickor, gummor, arbetsamma och tysta, i de små fönsterna i de små husen med alla de nätta trädgårdarna, ger åt det hela ett besynnerligt och mycket vackert intryck."

Så skildrar Almquist vidare, hur "en ofantligt stor, aldeles röd kyrka" reser sig bland alla dessa små stugor, och hur man bredvid den ser en blå kyrka, "byggd af Sankt Brita". "Emellan den röda och den blå kyrkan ligger den gamla klosterträdgården, som fordom varit ryktbar för sina präktiga frukter, och som ännu är ganska vacker. Af bären i denna trädgård pressade nunnorna en myckenhet saft som de salde i medeltiden, och ännu finns en stor massiv press, hvarpå de pressat sina bär. I forntiden var här icke mindre än 80 nunnor för beständigt. Klosterinrättningen afskaffades för 200 år sedan, men likväl fingo enskilda, som ville blifva nunnor, inträde i klostret 100 år efter. Jag har talat med en rådmän här i staden, som haft en mycket gammal släkting, och denna hade för honom berättat sig i sin ungdom hafva sett 3 de sista nunnorna gå omkring här i trädgården. Dessa 3 voro då mycket ålderstigna, aldeles ensamma kvar ifrån en förgången tid, och blefvo slutligen underhållna på härvarande hospital. Dessa 3 hade i sin späda ungdom gått in i nunneståndet och sedan lefvat hela sin tid fram med mycken stillhet. — Men, ehuru allt detta nu är förbi, synes likväl hela Vadstena än i dag bibehålla den urgamla klosterkaraktären; och deras spetsarbeten, hvaraf de lefva, är själf en lemning från Nunnornas konststil."

Från denna med historisk stämning sammanväfda idyll kommer Almquist in på en hemsk verklighet, då han skildrar sitt besök på stadens korrektionshus, där allehanda "försvarslösa" fingo försörjning. "Jag har varit inne hos dem, och det var verkligen bra ohyggligt. Det var flere hundra Personer, som till största delen alla slitit spö eller utstått andra straff samt numera ej kunde vara i tjänst hos någon människa utan underhållas här af Kronan och ej få slippa löse. De gå mest och drifva på deras gård och se eländiga ut. När någon främmande kommer, storma de alla omkring den med småsaker som de här göra och vilja sålunda få en liten smula förtjenst. Här innerlyckt skickar jag läs och nycklar, som dessa Uslingar i olyckan gjort, och det kan vara till ett minne af dessa arma Varelser. — Annars är meningen att de skola nyttjas som grannlåter: örhängen eller dylikt."

Hur litterärt är ej detta, fastän okonstlad nedskrifvet och ämnadt bara för systemen, som visserligen inte känner till alla dessa människor, om hvilkas förhållanden brodern skrifer, men om hvilken det säkert gäller att: "efter du

ETT ALMQUIST-MINNE.

För porträt.

Eskild Bengt Nilförsvararen.
RASMUS NIELSEN †.

I den höga åldern af 87 år afled härom dagen i Köpenhamn en på sin tid mycket bekant man, gårdsägaren Rasmus Nielsen.

N. var en af de tre personer, som vågade lifvet, då det gällde att rädda den ur landet flyende Karl Jonas Love Almquist öfver Öresund, hvilket vid detta tillfälle var våldsamt upprördt af en storm, hvarunder flera olyckor ägde rum.

Den store författaren blef, som bekant, ställd under åtal af den ökände procentaren Schveden för förfalskning och förgiftningsförsök. Den 11 juni 1851 flydde A. från Stockholm, seglade så den 19 s. m. från Helsingborg till Helsingör, där han under några dagar uppehöll sig hos Rasmus Nielsen, och fortsatte öfver Bremen och London till Amerika.

De tre oförfvägna räddarne, hvilka nu alla äro döda, mottogo anonymt en dussör af 150 riksdaler.

Strax invid Helsingborgs södra gräns ligger på en höjd villan "Canzonetta", uppförd åt skalden och skandinaven *O. P. Sturzen-Becker* — och om väggarna i denna hvita byggnad kunde tala, skulle de säkert få många girigt lyssnande åhörare. Ty under det i mer än ett hånseende inträffade 50-talet utgjorde *Orvar Odds* tusculum samlingsplatsen

ORVAR ODDS VILLA.

för allt hvad vårt land ägde framstående inom litteratur och politik. Här dryftade *Hierta*, *Crusenstolpe*, *Sturzen-Becker* och danska politiker den stora frågan om ett skandinaviskt förbund, här dundrade den myndige *Argus-Johansson*, redaktören, öfver tidens ondska; här diktade "*Talis Qualis*" flera af de eldande fosterländska sånger, som skulle göra honom så populär; här skref *Aug. Blanche*, som var en ofta och gärna sedd gäst på "Canzonetta", under ett par härliga vårdagar fyra af de ypperliga skisserna i "Hyrkuskens berättelser"; här

komponerade *A. F. Lindblad*, "Sveriges Schubert", lyriska romanser, och den geniale Törnros-skalden *Carl Jonas Love Almquist tillbringade i "Canzonetta" de sista timmarna på svensk mark.*

Hitintills har man lämnat Orvar Odds hvita villa i fred, men var övertygad, du, som älskar att vandra genom salar, där en faren tids förgrundsfigurer rört sig, att man en vacker dag börjar riva den gamla idylliska skaldeboningen för att på dess tomt uppföra en byggnad med centraluppvärmning, elektriskt ljus och mycket annat modernt, men utan minnen.

älskar mig, så kan det också vara ett nöje för dig att höra de människor omnämnas, bland hvilka jag nu är", som Almquist skref i brevets början. Fastän alltså bara en skiss för hennes räkning, hur öskt han den inte format sig till en hel poetisering af Vadstena, staden som är nunnornas, spetsknypplerskans tysta och anspråkslösa hem, där de stora historiska minnena af Birgittas och Gustaf Vasas gestalter nästan försvinna bakom dessa klosteridyllens tusen bleka kvinnoansikten.

Brevet har äfven sitt litteraturhistoriska intresse. I en af törnrosböckerna, den del af Jaktlottets kronika, som heter "Baron Julius K*" och som innehåller en romantisk resekrönika från färd i mellersta Sverige, finns det äfven några resedagsböcker från Birgittas stad. Där kan man läsa, icke den färska skissen, utan den litterärt behandlade landskapsskildringen; men hur lätt är det inte att finna de grundläggande intrycken hämtade ur just de stämningar, af hvilka brevet omedelbart gaf uttryck. I boken är det en kvinna, Eleonora Löwenstierna, som skriver, och därför är det hela transponerat till kvinnlig ton enligt tidens fordringar.

Almquist slöt sitt bref till systemen med ännu en landskapsbild. "Härom dagen reste vi söderut några mil för att bese det stora Omberget. Det är så högt att man ser mest öfver hela Vettern, 12 mil, ända ner till Visingsö och Jönköping. Midt uppe i skogen på Omberget bor en öfverjägmästare vid namn Modig, hos hvilken vi voro. . . Hans boställe är innerligen vackert och ligger för sig sjelf, uppe i den tysta ensliga skogen, helsadt af en vänlig och glänsande Sol mellan Träden och utan den grufliga hetta, som annars plågar nejderna. — Vid foten af Omberget ligga Ruinerna af det urgamlige namnkunniga Alvastra kloster, der många forntida svenska Konungar ligga begrafna. Några höga dunkla hvalf

äro ännu kvar deraf, de se underbara ut. Bredvid flyter en skön kall Källäder, lika frisk och ung nu, som när Konungarne och de fornda dugtiga svenska Bönderna drucko därutur innan de gingo till strids".

Samma resa företog äfven fröken Eleonora Löwenstierna med sitt sällskap, hon reste in i Aske härad, där marken var så bördig att "såden och gräset icke är grönt på vanligt vis, utan svartgrönt af must. Trakten ligger åt alla håll öppen och ser rik ut, men är icke vacker. Man har för ögonen ständigt en — en ofantlig limpa — jag talar som fruntimmer." Efter denna vanvördiga liknelse, kompletterad med en jämförelse mellan den ymniga nejden och "ett slätt och väl dukadt matbord, der Omberg ligger bredvid som sjelfva bullan," finner man nästan öfverraskande, att fröken Eleonora har riktigt vackra och erkännansamma ord för att återge nejdens skönhet, särskildt utsikten från Ombergs hjäss. Almquist glömmar inte ens att omnämna sin värd öfverjägmästaren — och äfven denna del af resan är tydligt byggd på hans egna reseminnen ätta år förut.

Naturligtvis var det denna själfsyn, denna vidöppna och allmänintresserade iakttagelseförmåga, som gaf hans originella, ofta så pikanta framställning dess grundval af äkthet och sanning.

Till bild å sid. 339.

Till förmån för de fattiga inom Svenska kolonien i Köpenhamn har i Svenska kyrkokomplexet vid Söndre Frihavnsvej under dagarne 19—21 febr. pågått en bazar, hvilken, stående under prinsessan Ingeborgs beskydd, rönt den lifligaste anslutning af Köpenhamnsvenskarne och danska societeten, hvarjämte skånska högadeln varit talrikt företrädd. Till bazaren, hvilken fått mottaga 10,000 kr. i penningegåfvor och varor till ett värde af 20,000 kr., anslöt sig lotteri, konserter, biograföreställningar m. m.

Den svenska kolonien räknar omkr. 24,000 medlemmar, af hvilka de flesta lefva i mycket knappa förhållanden.

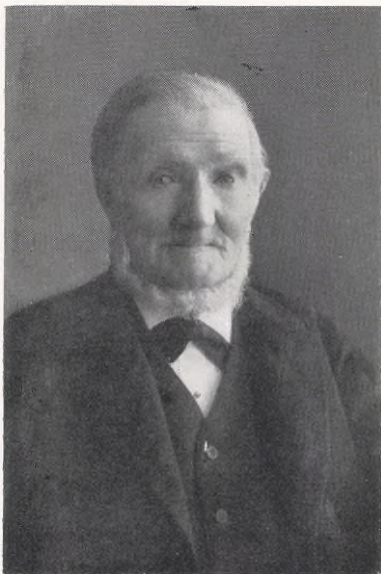
OBS.
till Geogr.
Pristäflingen

Täflingen gäller »mera betydande städer».

Numren å kartorna införas ej i ordningsföljd.

Sänd alla 6 listorna **samtidigt** med resp. 6 ku-ponger.

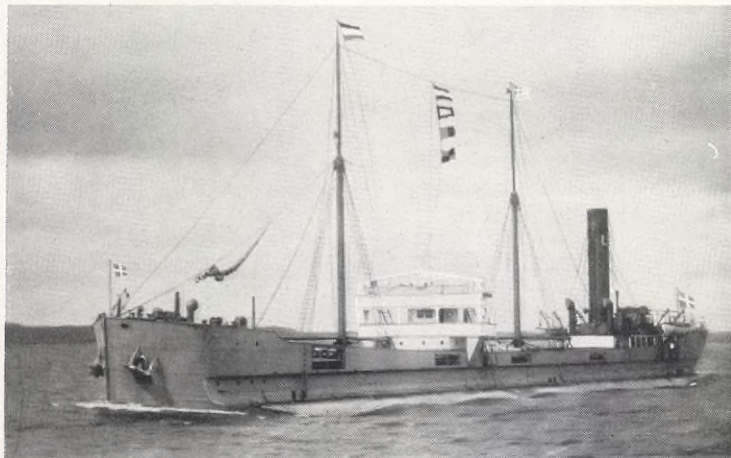
Red.

L. GUSTAFSON, Vallby, 100 år d. 21 febr.

100 år fyllde den 21 febr. f. d. hemmansägaren *Lars Gustafson* i Vallby, Köpings socken i Vestmanland.

G., som för ett trettiotal år sedan öfverlät Vallby gård till sina båda söner, bor kvar på stället och deltagar ännu i lättare sysslor. Vid ypperlig hälsa är G. alltjämt i full besittning af sina själsförmögenheter och följer med intresse dagens händelser.

KIRUNA, den i dagarne förolyskade ångaren, tillhörig Rederi-a.-b. Luleå—Ofoten.

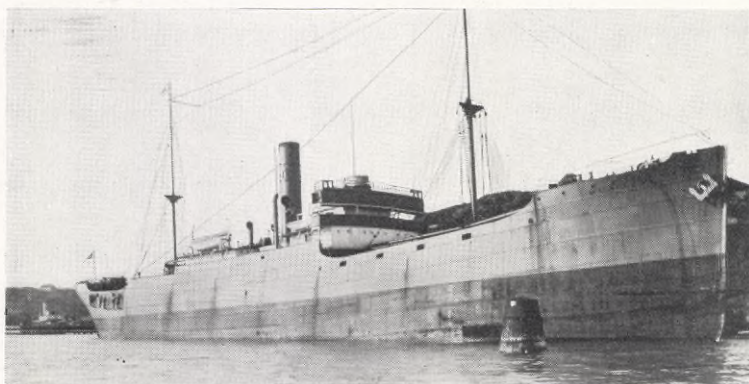

Foto. Incklin, Göteborg.

MURJEK, tillhörig Rederi-a.-b. Luleå—Ofoten, förtöjd vid Lindholmens Mek. verkstad efter den svåra kollisionen med ångaren Hurricane.

Klisché. Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre, Sthm.—Gbg.

Rederiaktiebolaget Luleå—Ofoten i Stockholm har från de senaste dagarne att anteckna två fartygsolyckor, särskildt den ena af betydande omfattning.

Den 17 febr. kolliderade på höjden af Helgoland bolagets ångare "Kiruna", malmastad och stadd på resa till Rotterdam, med Stettinerångaren "Cæsar". Denna som fick stäfvén intryckt, höll sig flytande hvaremot "Kiruna" nästa omedelbart gick till botten. Besättningen räddades. Skulden till kollisionen låg helt och hållet hos den tyske ångaren. Kiruna, byggd 1905 i Sunderland, mätte 1,197 netto reg.-ton.

Under rådande intensiv tjocka råkade den 20 febr. en annan af bolagets ångare, "Murjek", att 4' norr om Trindelens fyrskipp kollidera med ryske ångaren, "Hurricane", hvilken fick ett gapande, under vattenlinien näende hål, men höll sig flytande på de vattentäta skotten. En genom trådlöst telegram från Göteborg tillkallad

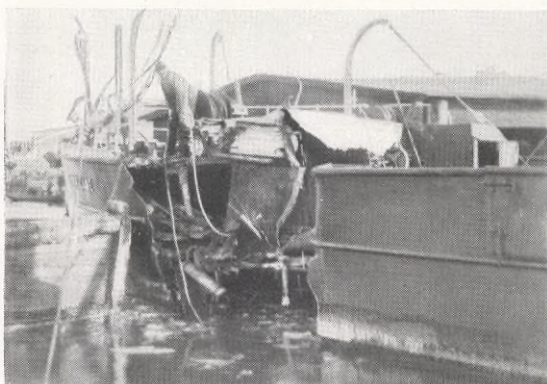

Foto. Incklin, Göteborg.

HURRICANE, den ryske ångaren i Göteborgs hamn efter kollisionen med Murjek.

Klisché. Bengt Sjöversparre.

bogsrerångare förde "Hurricane" in till Göteborgs hamn, dit Murjek någon stund fört med egen hjälp tagit sig in.

"Murjek", rederi-a.-b. Luleå—Ofotens nyaste i Sunderland byggda malmångare, kom från Malmö, dit den gått med kolast från Sunderland, och var på väg till Narvik för att där intaga sin första malmast. Ångaren som mäter 5,000 ton är assurerad för 1,100,00 kr.

"Gri-Gri" har, efter sin tidigare i vinter vunna framgång på Oscarsteatern i Stockholm, öfverförs till Göteborg,

där den nu genom en på det hela rätt god framställning är väl mottagen. — Göteborg är ju ej bortskämd i teaterhänseende och därför temligen lätt att tillfredsställa. I Gri-Gri var det egentligen endast innehafvarinnan af titelrollen, fröken Hortensia Ohlsson, som nådde upp mot måttet. Hon har goda möjligheter, både vokala och sceniska.

Foto. för H. 8. D. af A. CLASON, Gbg. FRÖKEN HORTENSIA OHLSSON, vid Stora Teatern som Gri-Gri.

1. I PARIS RÅDHUS: 1. Den nye presidenten Poincaré. 2. Den afgående presidenten Fallières. 3. Senatens pres. Dubost. 4. Dep.-kammerens pres. Deschanel. 5. Ex-presidenten Loubet. 6. Konseljpres. Briand. — 2. MADAME POINCARÉ. — 3-4. DEN FORSTA EMBETSUTÖFNINGEN: Besök i sjukhusen. 1. Briand. 2. Poincaré. 3. Mesureur, dir. f. Assist. publ. 4. Lépine, den nu afgående polischefen.

Under stora högtidligheter öfvertog den 18 febr. Poincaré franska presidentvärdigheten. Kl. 2 på middagen åkte han, ledsagad af konseljpresidenten, under truppernas militära hedersbetygelser och hälsad af de ofantliga människomassornas jubel till Elyséepalatset, där president Fallières under öfliga ceremonier till honom öfverlämnade presidentvärdigheten. Därefter begaf sig presidenten till rådhuset.

Efter fotograf.

Klickat *Bengt Nilsson*.

KAPTEN SCOTT'S SON PETER, hela Englands favorit.

Efter fotograf.

Klickat *Bengt Nilsson*.

UNDEROFFICER EVANS SON, HUSTRU OCH SVÄRFAR.

Englands sorg öfver den förolyckade Sydpolsexpeditionen har väckt till lif de starkaste medkänslor för de bortgångnes efterlevande. Den vädjan Scott i dödsstunden riktade till nationen om att taga vård om deras hemmavarande familjer har gripit hela nationens hjärta. Och *Peter Scott*, hufvudledarens treårige lille son, ett helt förtjusande barn, har blifvit en sannskyldig liten folk-afgud. Bland barnen i landet är avägabragd en särskild penninginsamling

hvaraf Peter skall uppbära räntan till sin myndighetsdag, då han får hela beloppet. Äfven underoff. Evans, af Scott skildrad som "expeditionens starkaste man" efterlämnar barn, tre stycken, hvaraf vår bild, tagen en af de senaste dagarne, visar det yngsta jämte moder och morfader, tagen vid deras hem i Pilton nära Swansea. Äfven deras framtid kommer nationen att taga sig an.

DEPOTEN.

SKISS FÖR HVAR 8 DAG AF GUSTAF JANSON.

EN VINDIL sopade öfver snötäcket. Några millioner snökristaller sattes i rörelse, hasade öfver den frusna ytan och fortsatte vidare. Snökornen hade börjat förflyttas någonstades långt borta, fortsatt under dagar och veckor, nöts mot annan snö och kanske hvilat några veckor, tills vinden ånyo piskat dem framåt. Invid kanter och utsprång lade sig tusenden, packades ihop, klämdes ned och fröso fast. Men i deras ställe bröt vinden loss andra, gned dem mot det hårdare underlaget, krossade i bitar, smulade till atomer. Det var outömliga förråd att hämta ur, och hur mycket som än fördes bort fanns ännu mer kvar.

Det var en oändlig slätt utan begynnelse eller slut, utan hvilopunkter för ögat. Inga höjder bröto den hvita enförmigheten, inga dalar skuro sönder den. Det var en enda jättteyta, där allt stelnat.

Öfver det hela rufvade en gråblek dager och en förlamande köld. Ur fjärran hven vinden. Från sydväst kom den, alltjämt från samma håll. Snö-

partiklarne sopades mil eiter mil, skrapade med ett envist rasslande mot den frusna ytan. Ljudet af vindens tjut steg och sjönk i oafbruten växling, stundom svagare, likt en aflägsen, klagan, stundom starkare, likt vredgade rop ur tystnaden.

En ogästvänligare nejd kunde icke tänkas. Is och snö, packad, tills allt erhållit urbergets hårdhet; hvarje liten fördjupning på ytan omsorgsfullt fylld och glättad af en outröttlig vind och därtill den arktiska kölden, tung och förlamande.

Lif på denna af vinden sopade och af kölden behärskade yta var otänkbart. Själfbevarelsesdriften förbjöd det.

Och likväl fanns här lif. Öfver ödevidderna närmade sig en liten grupp levande varelser. Där de döko upp liknade de långsamt krypande myror. En af dem vacklade framåt med slutna ögon och sviktande knän. De tre kamraterna iakttogo honom oroligt.

Då den tröttaste ej orkade gå längre, slogs läger. Den lösa snön skottades undan från en mindre fyrkant, ett tält restes innanför de nyss uppkastade

Det torde icke hafva undgått våra läsares uppmärksamhet hurusom vi, samtidigt med att vi genom en oaförutet förigående utvidgning af våra utmärkta förbindelser öfver hela jordklotet skänka största omvärldnad åt var illustrativa nyhetsafdelning, inriktat våra bemödanen på att åt vår **skönlitterära afdelning** gifva en styrka, större än hvad man eljes inom den svenska pressen ser samlad på en hand. Vi ha för vår påtagliga sträfvan härutinnan lyckats afvinna intresse från **flertalet af vårt lands främsta författare** och vilja här endast erinra om några af de namn, som den senaste tiden återfunnits under skönlitterära bidrag i vår tidning samt nämna några som inom den närmaste tiden komma att blifva synliga. **Ruben G:son Berg, Bo Bergman, Hjalmar Bergman, Hugo Falk, Karl-Erik Forslund, Helge Hellroth, E. Walter Hülphers, Gustaf Janson, Maria Jouvin, Martin Koch, Signe Lagerlöw, Ulla Linder, Waldemar Lindholm, Mari Mihi, Arthur Möller, K. G. Ossian-Nilsson, Elf Norrbo, Oskar Sjerne, Waldemar Swahn, Hjalmar Söderberg, Gustaf Ullman, Hasse Zätterström, Hugo Öberg, Anders Österling** m. fl. för samtida svensk novellistik i hög grad representativa namn.

I denna stab af medarbetare, däraf flere fasta, ingår från och med detta n:r en af den svenska litteraturens allra mest betydande krafter, **Gustaf Janson**, den kände författaren till "Nils Dobblare", "Paradiset", "Affären Costa Nigra", och nu senast till "Lögnerna", hvilken, en succés här i Sverige, äfven af den mot utländska författare så granntyckta engelska kritiken karaktäriserats som ett litterärt evenemang. Vi återgifva i dagens nummer en berättelse af denne vår senaste medarbetare, "**Depoten**", hvilken, anslutande sig till den nyligen utspelade sydpolstragedien, utgör ett det yppersta prof på författarens fascinerande berättarekonst. Berättelsen blir dessutom till en den mest gripande och åskådliga skildring af den hemska dödsfärden och dess slut.

vallarne, och slädarne, som männen släpat med sig, skötos in däri. Alla fyra tumlade efter, belättna att erhålla ett skydd mot blästen, nöjda att tillåtas hvila en stund. Så skulle de tända spritköket, smälta snö, värma vatten...

— Ha, ha, ha! — Skrattet bröt oemotståndligt öfver den uttröttades läppar, när man hunnit så långt i sina förberedelser. — Där tog ju ledaren fram tändstickorna — ha, ha! — och där satte den hedersknyffeln spritköket på... på... ha, ha, ha!

Kamraterna betraktade hvarandra skyggt. Tröttheten hade fullständigt tagit deras kroppar i besittning. De insågo det omöjliga i att någonsin bli befriade därifrån. Men de hoppades att denna gång lyckas slå sig igenom. Och när de väl gjort det, med hvilket oändligt välbehag skulle de då icke hvila ut, riktigt ordentligt, flera veckor å rad...

Lågan fladdrade, och spritkökets svaga surrande fyllde det lilla rummet. Den bitande kölden minskades något däraf och genom utdunstningen från männens kroppar. Den tröttaste hade tagit masken af sig och krupit ihop på snögolfvet. Hans ansikte bar ett uttryck af rädsla — ingen feg, omanlig fruktan utan en ärlig karls öppet visade ledsnad öfver sina dåliga nervers svek nyss förut. Han såg frågande på de andre. De tycktes inte ens ge akt på honom, och han blef lugnare. Det var nog inte så farligt, som han inbillat sig. De andra hade kanske inte ens lagt märke till det där obehärskade skrattet, tecknet, att han öfverskridit den gräns, där äfven tränade nerver brista.

Vattnet kokade upp.

Belysta af det svaga skenet från spritkökets låga suto fyra skinnhöljda, oformliga gestalter tryckta intill hvarandra. Fyra muggar fylldes i tur och ordning med varmt vatten. De höllo näsorna däröfver och inandades ångorna i långa drag. Så drucko de. Två bitar socker och hur mycket vatten som helst var kvällsmålet.

Temperaturen i tältet hade stigit, det var troligen ej mer än en eller två grader kallt. Ett par af männen glädde sig som barn därt. Tänk endast två grader under fryspunkten. Det var ju en skillnad af fyrtio grader till deras favör, så kallt som det varit hvarje natt en längre tid. En af dem fnittrade till som en kittlad barnunge men häjdade sig genast, då han märkte de tre andres ögon riktas mot sitt ansigte.

— Ah nej, mumlade han ohörbart för sig själf.

— Ännu var han icke... ah nej...

De andra hade sett åt sidorna igen. En sänkte dystert hufvudet och stirrade in i lågan, som fräste och puttrade.

— Vatten, hur mycket som helst, tänkte han — men endast två sockerbitar hvar. Hur länge skulle de hålla ut med en sådan diet?

Det var tid att hvila till nästa dags ansträngningar. Ledaren sade dem det, och de kröpo lydigt ihop. Själf ämnade han endast göra några anteckningar... Pennan flög redan öfver papperet. Han andades på sina dvalna händer efter hvarje rad.

De tre sofvo, två tungt och hårdt, den tredje med korta oregelbundna andedrag och nervösa ryckningar i ansiktet.

Ledaren avslutade sina anteckningar, stack in pennan i dess hylsa och stoppade boken på sin plats. Den innehöll vittnesbördet om deras ansträngningar och upptäckter, deras stora framgång och nederlaget, som lurade på dem. Nog om det. De hade kämpat som män och nått sitt mål. Och nu...?

Han steg upp, vek tältdörren litet åt sidan och såg ut. Blästen ökade i styrka och kölden blef hårdare. Han knäppte ihop tältfiliken igen, återvände till sin plats och lade sig bredvid kamraterna.

— Is och snö, storm och köld... ingenting annat. Is och... Han hade ämnat tänka öfver deras belägenhet men träffades som af ett klubbslag i nacken. Sömmen kom utan förbud eller varning och slog honom till marken. Tröttheten efter de månadslånga, onaturliga strapatserna, den otillräckliga födan och det svaghetsstillstånd, som måste bli en följd däraf... Det var mycket ännu han haft att klargöra, att... Ögonlocken föllo ihop och sömndvalan var öfver honom.

Utänför hven vinden från sydväst, alltjämt från samma håll. Millioner snöpartiklar skrapade öfver den ändlösa ytan, lyftes högt i luften, buros vidare, smattrade mot det lilla tältets sidor, packades samman vid dess fot. Blästen tilltog. Liksom i raseri öfver att levande varelser vågade uppehålla sig här, hvarest storm och köld voro oinskränkte härskare, kastade sig blästen mot det lilla tältet. Dess sidor fladdrade för anloppet, men den packade snön vid dess fot höll det kvar på sin plats.

De fyra männen inom dess bräckliga väggar sofvo djupt och lugnt.

Då morgonen bräckte, hade blästen växt till storm. Hvinande, danande, i en orgie af olikstämda toner bröt den fram öfver ödemarken. Snön fyllde rym-

den, hvirflade genom luftlagren, steg och föll i oafbruten rörelse.

De fyra bröto upp. Stormen slungade dem framför sig, isbarken piskade deras kläder. De gingo med väl inkörda dragares mekaniska takt, men redan från uppbrottet stämplade tröttheten deras rörelser.

Stormen kastade om och angrep dem från sidan. Då de likväl stretade framåt, ökade den. Dess hyynande tjut ljöd som varningsrop i deras öron. Än steg ljudet till mistlurstonens fyllighet, än sjönk det till rättans pip.

De trötta vandrarna stannade. De förstodo instinktligt, att något än svårare skulle följa. På eftermiddagen slog de läger litet tidigare än de från början beräknat. Stumma, nedslagna, med skygga sidoblickar kröpo de in i sitt tält.

— Ha, ha, ha. — Skrattet bröt oemotståndligt fram öfver den uttröttades läppar, så snart tändstickan sprakade och lyste. Han bet af det, häjdade sig genast, då kamraterna stelnade därvid. Så betraktade han dem bedjande. De förstodo väl, att han inte rådde för det? De kände honom ju, visste hvem han var.

De andra sysslade med sina muggar och det varma vattnet. Det fanns litet föda kvar, skulle de...?

Den tröttaste hade tagit af sig vantarna och började snöra upp skodonen. De frostsckadade händerna rörde sig långsamt och fumligt, men han lyckades slutligen blotta fötterna. De voro hvita, döda... Han nickade tyst, det förhöll sig så som han trott.

— I morgon, sade han till kamraterna.

De förstodo honom ej och deras ögon begärde en förklaring.

Han nickade vänligt åt dem i tur och ordning. Det föreföll, som om det varit ett afsked.

— Ni måste spara till i morgon, upprepade han matt men envist.

Han erinrade dem om öfverenskommelsen, som träffades för ett par veckor sedan. De hade räknat ut — hade de inte det? — Nå, de måste hålla fast vid öfverenskommelsen. Depoten, som var närmaste målet för deras färd, låg på flera dagsmarschers afstånd ännu, de måste... måste... allt var ju uträknadt... Hans hufvud föll ned mot skuldran, och han sof redan innan det sista ordet sluddrats tram.

Kamraterna betraktade hvarandra. Den hand som lyfts för att spänna upp paketet med de små konservdosorna, sjönk ned igen.

— I morgon, sade en grumlig stämma, och två andra upprepade orden.

Kölden utanför steg oveckligt, och stormen fortfor med oförminskadt raseri. Genom natt och mörker höjdes från ödemarken ett tjut, som af tusende fördömda, hvilka suckat och jämrat i osäglig vända.

Men de fyra männen sofvo.

Följande dag var den tröttaste ur stånd att fortsätta. De förfrusna fötterna buro ej längre upp kroppen. Han gjorde ett par försök att gå, vacklade och sjönk ihop på snön.

Som om den annat, att någonting var i olag, kastade sig stormen med fördubbladt raseri öfver männen. De, som ämnat taga ned tältet, slutade därmed. De kunde hvarken lämna en sjuk kamrat här eller transportera honom vidare. De fingo vänta. Så hade det varit hela tiden, beräkningarna slogo alltid fel, de uppgjorda planerna korsades ständigt...

— Jag går ut och blir kanske borta en tid. Den tröttaste hade rest sig och stod stadigt på de döda fötterna.

— Ah, seså... Kamraterna omringade honom. Hvad var det för ett pahitt?

Han sköt dem åt sidorna och gick. — Han visste hvad han ville, och de borde icke hindra honom, de gjorde orätt däri.

De talade alla i munnen på hvarandra, kommo med skäl och motskäl...

Den tröttaste hemförde segern.

Ensam gick han ut i snöstormen, brottades med den, trängde sig fram. De lilösa fötterna buro honom vidare. Han uttömde sin manliga energis sista resurser och segrade ånyo öfver motståndet. Han gick och syntes aldrig mer.

Kamraterna väntade på honom. Och när de väntat tillräckligt länge bröto de upp. De drogo vidare med ett tyst tack för uppoftningen, hvars värde ingen bättre än de förstätt. Stilla vinkade de åt det håll, där de antogo, att en dödstrött polarfarare, hos hvilken allt utom hjärtat förfrusit, sof sin sista, långa sömn.

Så släpade de sig framåt öfver snövidderna. Deras inälfvor skreko efter föda, deras hjärnor ältade blott en enda tanke: skulle de hinna fram i tid?

Någonstädes framför dem fanns depoten, dit de sträfvade. Blotta tanken på födan, bränslat, ljusen, allt, som väntade, fyllde dem med glädje, skänkte nya krafter. Brösten vidgades, ögonen fingo glans. — Hvad nu? Hade de inte gjort det omöjliga möjligt? Hade de ej funnit polen, trampat just den enda fläck, dit deras längtan drog. De hade lyckats, de befunno sig på hemväg, arbetet var ju fullbordadt..

Var det inte en liten kulle där borta, hvad? En upphöjning öfver den eljes jämna ytan?

Det var naturligtvis barnsligt att inbilla sig något sådant, men det kunde ha varit depoten. De hade inte så långt till den, på sin höjd ett par dagsresor.

— Tag i, kamrater! Spänn senor och muskler! Två dagsmarscher till, och vi äro framme. Där borta väntar lifvet. Tänk inte på svält och köld och de många missräkningarne hittills. Nu skola vi slå läger, och i morgon afton äro vi framme vid depoten. Vi skola äta oss till nya krafter och sedan... ha, ha, ha.

Någon frågade, hvarför spritköket ej tändes.

Det fanns ingen sprit längre och något annat att bränna hade de aldrig haft. Men en natt betydde väl ingenting, så nära som de nu voro målet.

Det var ingen som svarade. De sofvo redan. Intet ljus, intet bränsl, ingen föda, hvad kunde de då göra annat än sofva? Och sömnen kom. Mild och förbarmande suddade den ut det närvarande ur deras pinade medvetande och skänkte goda drömmar och lugn hvila.

Stormen utanför blef till orkan. Det danade som hade himlahalvvet störtat ned på jorden, och likt damm efter raset fylldes rymden af snö. Kölden växte sig stark under ovädrets beskydd och steg till något ofattligt.

Och de tre männen skulle bryta upp. De vaknade hungriga men glada vid tanken på, att aftonen skulle skänka dem lön för mödorna. Stormhvinet och dånet utanför gjorde dem villrädiga. Så högljudt hade de ännu aldrig hört vinden larma. Vägade de ge sig in i isbarksyran, försvagade som de voro?

En af dem förde tältduken åt sidan och kröp ut. Han förmådde ej resa sig upprätt. Och hade han kunnat det, skulle ovädet genast slagit omkull honom. De måste stanna, tills stormen bedarrat.

Det var tyst och lugnt hela dagen inne i tältet. Tre män lågo tätt tryckta intill hvarandra och väntade. De hörde orkanens ilska dan och snöns eviga rassel. I deras inälfvor molade en oafbruten värk, och deras hjärnor ältade en enda tanke.

Vid middagstiden fördes tältduken något åt sidan och en pälsklädd näfve pekade norrut.

Efter fotografi.

JAMES THORPE, Carlisle-indianden, kontrakterade nyligen med N. Y. baseball-club om att som professional deltaga i nästa säsongens täfningar. — Stående vid Thorpes sida är klubbens ledare, Me Graw.

Kliche: Denit Sjöström.

I en skrivelse till Amerikanska idrottsförbundet, har, som bekant, den från Olympiaden i Stockholm så populär blifne idrottsmannen, *indianden Thorpe*, oförbehållsamt erkänt, att han under sommarferierna 1909—1910 tillsammans med några studentkamrater spelat baseball mot betalning. Att han härigenom blifvit professional och förlorat rätten att deltaga i amatörtäfningar därom hade han vid tiden för den svenska Olympiaden ingen vetskap, utan handlade, när han anmälde sig till deltagande däri, fullständigt på god tro.

Där borta på högst en dagsmarschs afstånd låg depoten. Hur var det? Vågade de trots storm och köld?

Tältdörren stängdes omsorgsfullt.

— Vågade? — Nej, orkade de?

Orkanen flög vrålände öfver de ändlösa tundraorna. Tältet vacklade inför anloppet. Männen ägnade knappt någon uppmärksamhet däråt. En hade svept in sig i ett par fällar och låg med slutna ögon. Sade de andra något, lyssnade han ej, och frågade de honom, svarade han icke.

Under eftermiddagen intog den andra kamraten platsen bredvid honom. Han hade lagt de pälsklädda armarne i kors öfver bröstet och dragit ned huivan till munnen. Ställningen och de hårdt hopknippta läpparne utvisade, att han liksom kamraten tagit sitt parti. De lågo där tysta, orörliga, bidande, tvänne hjältar, hvilka lärt, att om också modet aldrig sviker, krafterna likväl kunna göra det.

Den tredje betraktade följeslagarne med tankfullt eftersinnande. Fram emot kvällen gick han som vanligt till hvila bredvid dem och nästa morgon stod han på fötterna med en energi, som tycktes okuflig. Han förde tältdörren åt sidan och såg ut.

Där ute var ett tummel af lössläppta krafter, något vanvettigt, ofattligt... Sällsamma konturlösa gestalter, fantomer från en annan värld hvirflade om i en rasande häxdans, susade närmare, flögo förbi och voro borta. Orkanen trasade sönder lufthafvet, och icke nöjd därmed plöjde den äfven djupa färör i is och snö.

Mannen vid tältet kastade en sista blick norrut, dit där depoten låg. Så drog han igen tältdörren efter sig. Med darrande händer tog han fram sin anteckningsbok och började skriva. Så länge han förmådde hålla i pennan, fortsatte han därmed, men då de stelfrusna fingrarne vägrade göra tjänst, stop-

pade han boken på sin plats i bröstfickan. Allt skulle vara i ordning, när man en gång fann dem.

Det var ingenting mer att göra. Han lade sig bredvid kamraterna, drog fällen upp till hakan, knäppte händerna öfver bröstet och slöt ögonen.

Utänför höjde stormen ett jublande triumfskri.

Ingen af männen i tältet rödde sig eller öppnade ögonen därvid. De väntade.

Atelier Populär Helsingborg.

6-TIMMARSLOPP I HELSINGBORG: WIND-HANSEN, Köpenhamn 1; A. V. PERSSON, Sthlm 2; T. CARLSSON, Sthlm 3; E. ANDERSSON, Sthlm 4; A. PETERSSON, Eskilstuna 5.

För första gången i Sverige afkördes i söndags ett synnerligen spännande sextimmarlopp på Helsingborgs cykelklubs inomhusbana, den enda i Skandinavien. Tolf af nordens främsta ryttare deltog. Första priset vanns af paret T. Carlsson, A. V. Person, Stockholm, som på angivnen tid tillryggalade en sträcka af 21 mil och 1500 meter. Äfven andra platsen belades af svenskar: A. Peterson, Eskilstuna och E. Anderson, Stockholm. Danske mästaren Wind-Hansen blef slagen med öfver ett hvarf.

Efter fotografier.

BOMBATTENTATET MOT ENGELSKE FINANSMINISTERN, LLOYD GEORGE, NYA VILLA I WALTON.

Vid X synes den vid explosionen helt remnade muren, och till höger det rasade fönstret.

Kliché: Bengt Silfversparre.

Holmesk skarp-sinnighet tagits som bevis för att våldsdådet utförts af suffragetter, något hvarpå heller ingen tviflade äfven innan suffragettledarinnan mrs Drummond uttalat sitt pris öfver denna "handlingens propaganda".

*

Franska regeringen har tillerkänt den skickliga aviatriken mademoiselle *Hélène Dutrieu* hederslegionens kors till belöning för det allvar, med hvilket hon ägnar sig åt sitt farliga yrke, och för det hjältemod, hvarpå hon genom sina djärva flygningar visat så lysande prof.

I en under reparation varande, obebodd villa i närheten af Epsom, som af engelske finansministern Lloyd George nyligen inköpts i och för bostad under golfspel å de närliggande markerna inträffade härom dagen en våldsam bombexplosion. På attentatsplatsen anträffade härnålar haiva med Sherlock

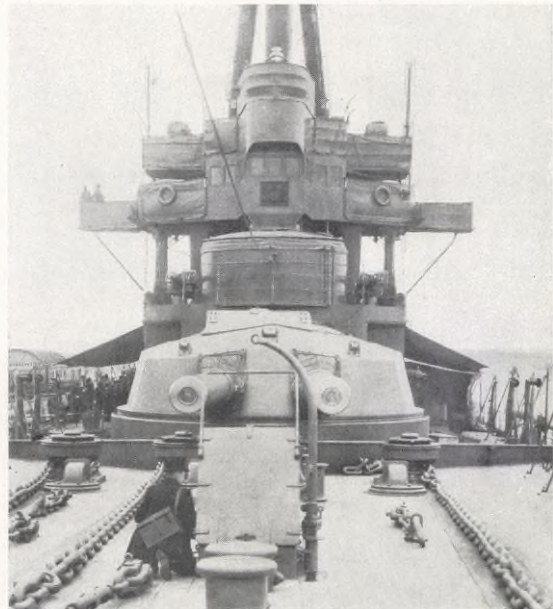
liga yrke, och för det hjältemod, hvarpå hon genom sina djärva flygningar visat så lysande prof. Mlle Dutrieu, bördig från Belgien, är den första kvinnliga flygare som utmärkts med hederslegionen, en utmärkelse som blef den afgående presidentens sista ämbetsmannaaätgärd.

Efter fotografier.

AVIATRISEN M: LLE DUTRIEU, som erhållit hederslegionen.

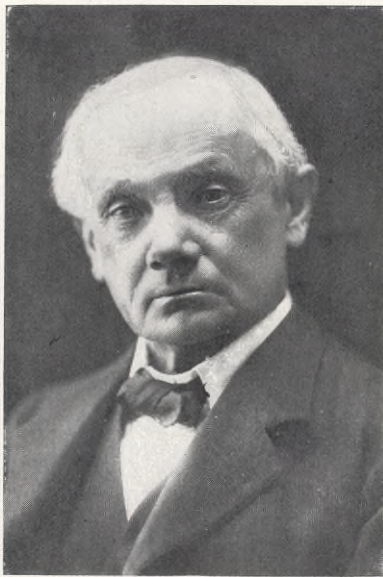
Kliché: Bengt Silfversparre.

"ZEALAND", de engelska Koloniernas första dreadnoughtgälfva till moderlandet. Observera de 2 fruktansvärda 12-tumskanonerna

Rosa Sarto, påven Pius X:s älsklings-syster, har efter en tids sjukdom skattat åt förgångelsen, sjuttiosju år gammal. Den bortgångna, en enkel bondkvinna, som sett sin bror stiga från en fattig bypräst till katolska kyrkans högsta värdighet, följde honom troget livet igenom ända till hans påfveutnämning framtvingade en skillsmässa. Tillsammans med sina båda systrar bodde Rosa Sarto i en liten anspråkslös våning vid piazza Rusticucci i Rom. Man fruktar, att det smärtsamma slag, som träffat påven i och med älsklingsystemens bortgång, menligt skall inverka på hans förut ej starka hälsa.

Paris berömda polischef, *monsieur Lépine*, kommer att inom den närmaste ti-

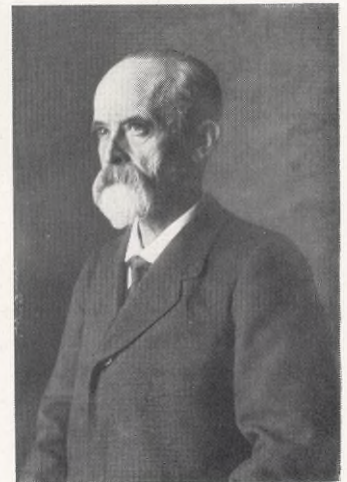
Efter porträtt. *Kliche: Bengt Skjerveparre.*
PROFESSOR HARALD HÖFDING,
 70 år den 11 Mars.

Den ryktbaraste af Nordens nu lefvande filosofer, prof. *Harald Höfding* i Köpenhamn fyller den 11 mars 70 år. Ingen nordisk tänkare torde i samma grad som han ha lyckats tränga fram äfven till de breda lagren, hvartill i synnerlig grad bidragit hans förmåga att i populär form återgifva sin skarpsinniga forsknings resultat. På det filosofiska tänkandet i vårt land har han utöfvat ett betydande inflytande, särskildt genom att bana väg för återupptagandet af empiriska forskningsmetoder och rikta uppmärksamheten på det senaste århundradets betydelsefulla engelska filosofi. Tacksamma välgångsönskningar skola därför inströmma till honom på 70-årsdagen äfven från vidsträckt kretsar i vårt land både inom och utanför fackmännens led.

den afgå från sin befattning. För ett tjugotal år sedan utnämndes *Lépine* till polisprefekt i Paris, men lämnade 1897 detta värf för att övertaga posten som fransk generalguvernör i Alger. Å 1899 blef han för andra gång polisprefekt i Paris och har sedan dess oafbrutet innehafvt denna befattning, hvilken han skött på ett sätt, som förskaffat honom allmän aktning och en utomordentlig popularitet. Han har varit oförtrutet verksam, djärf ända till öfverdåd, oblidligt sträng, när så erfordrats, men öfverseende mot de felande, när förmildrande omständigheter förelagat. Det är särskildt två stora frågor *Lépine* satt i hela sin kraft på att lösa, trafikens ordnande i storstadens myllrande gatulif och krossandet af de organiserade förbrytarebanden.

Efter porträtt. *Kliche: Bengt Skjerveparre.*
PÅFVENS SYSTER, ROSA SARTO,
 som i dagarne aflidit i Rom.

Efter fotograf. *Kliche: Bengt Skjerveparre.*
LÉPINE, Paris berömda polischef, som nu afgår.

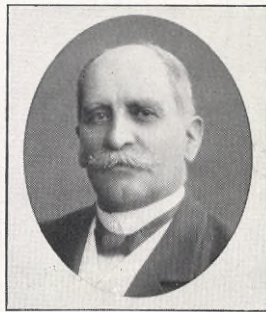

Efter fotografi. *Kliche: Kem. A.-B. Bengt Skjerveparre, Sthlm. Gog.*
FOLKSAMLING FRAMFÖR DET AF PÅFVENS SYSTER BEBODDA HUSET (X). Längst t. v. på höjden synes Vatikanen.

* Data å nästa sida.

N. G. SÖRENSEN.
Grosshandlande. Godsegare.
Stockholm. 80 år 21 Febr.*

C. R. F. v. BAUMGARTEN.
F. d. Kapten. Godsegare.
Orraryd. 70 år 23 Febr.*

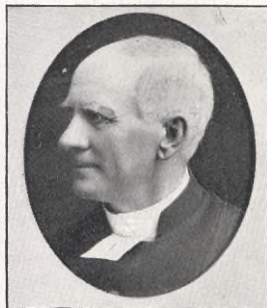
C. E. SUNDIN.
Öfverste. — Upsala.
50 år 19 Febr.*

S. O. RADHE.
Borgmästare. — Upsala.
65 år 28 Febr.*

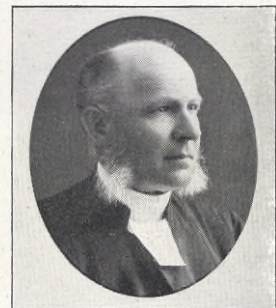
L. YSANDER.
Kontr.-prost. Kyrkoherde.
Slöinge. 75 år 23 Febr.

N. SANDBERG.
Kontr.-prost. Kyrkoherde.
Komm.-man. — Vollsjö.
70 år 27 Febr.

K. A. YDÉN.
Kyrkoherde. — Målilla.
70 år 6 Febr.*

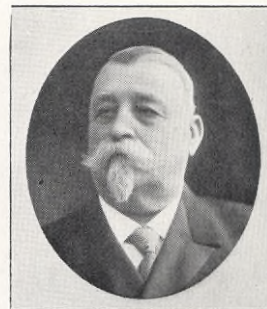
K. S. ANDERSSON.
Kontr.-prost. Kyrkoherde.
Kommunalman. — Veinge,
60 år 18 Febr.

C. M. ANDERSSON.
F. d. Hyrverksegare. Komm.-m.
Göteborg. — 75 år 25 Febr.

R. WIBERG
F. d. Landbrukare o. kommunal-
man. — Upsala. 70 år 3 Mars.

A. H. E. BOKELUND.
Prov.-läkare. Prakt.-läkare.
Malmö. — 70 år 21 Febr.

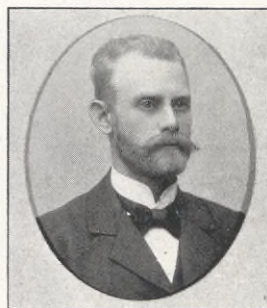
S. J. ALMSTRÖM.
Med Dr. Läsarettsläkare —
Örebro. — 65 år 27 Febr.

A. W. HYGRELL.
Häradshöfding. — Lindsberg.
65 år 27 Febr.*

G. W. BUCHT.
F. d. Rektor. Fil. Dr. — Hernö-
sand. 65 år 28 Febr.*

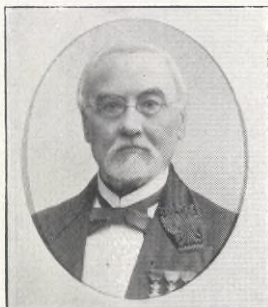
G. A. ADLERTZ.
Lektor. Fil. Dr. — Sundsvall.
55 år 25 Febr.

S. J. H. JANSSON.
Lektor. Fil. dr. — Visby.
50 år 6 Febr.*

* Data här nedan.

A. G. R. KEMPPF †.
F. d. Statens landtör, ingenjör.
Stockholm. F. 23. † 17 Febr.*

E. R. PETERSSON †.
F. d. Fördelningsläkare.—
Stockholm. F. 33. † 15 Febr.*

A. J. LILJA †.
Grosshandlande.—Stockholm.
F. 44 † 1 Febr.*

A. KJELLSTRÖM †.
Disponent. F. d. Kommunalman.
Stockholm. F. 51. † 12 Febr.

NIELS SÖRENSEN. F. i Norge, egnade sig först åt affärsverksamhet i Spanien, öfverflyttade 60 t. Stockholm, bildade, jemte sedermera statsrådet Astrup, firma derst. 64 o. idkade en betydande trävaruexport o. grundlade bl. a. Skutskärs sågverk. Firman upplöstes 72 då S. med tvänne bröder anlade det stora träförädlingsverket vid Säfvenäs i Göteborg, numera en af landets största lädämnesfabriker. Eg. godset Torreyby i Boluslän och det bekanta Sörensenka palatset i Stockholm. Intresserad i skogsvård, är S. led. af K. Landtbr. akad.

CARL VON BAUMGARTEN. U. löjtn. v. Kronob. reg. 62, kapt. 82, i res. 93, aisk. 97. Eg. godset Orraryd i Kronob. län. Förestånd. f. länets landtbr. skola 83—01; led. af hushålln. sällsk. förvalt. utsk. o. ordi. i Konga-aid. 83—89, led. af styr. f. Sv. mosskulturfören. 83—96; kommunalman. Led. af Riksd. F. K. sedan 83, led. af lagutsk.

CLAES SUNDIN. U. löjtn. v. 1:a Lifgren. reg. 81, kapt. v. gen. staben 95, major 02, öfv. löjtn. 05, öfverste 08, chef f. komm. exp. 09, öfverste o. chef f. Uppl. inf. reg. 11. Led. af K. Krigsvet. akad.

SVEN RADHE. Stud. ex. 66, hojr. ex. 72, v. häradshöfd. 75, rådman i Upsala 80, borgmästare derst. sedan 84. V. ordi. i hamndir. o. i folkskoleidr., ordi. i fattigv. styr. o. i byggn. nämnden, led. af hospitalstyr., v. ordi. i sinnesslöanst., ordi. i styr. f. borgerskapets gubb- o. enkehus, ordi. i epidemisjukh. styr., ordi. i sparbanken. Landstingsman 86—09.

AUGUST YDÉN. Stud. ex. 69, prestex. 71, prestv. 72, kyrkoherde i Mälilla 87. Mångårig stadsfullm. o. ordi. i fattigv. styr. i Söderköping. Varit ordi. i föreläs. fören. o. i Skyttefören. Medarb. i Norrköpings Tidn. under flera år, utg. matriklar m. m. Föreläsare.

AUGUST HYGRELL. Stud. ex. 68, hojr. ex. 72, v. häradshöfd. 76, t. f. domh. 78—83, häradshöfding i Vesterb. v. doms. 83, i Lindes doms. sedan

94. Landstingsman 86—95 o. sedan 99. Ord. i Lindesbergs stadsfullm. 97—06. Led. af Riksd. A. K. 87 o. 89—90.

WILHELM BUCHT. Stud. ex. 66, fil. dr. 75. Förestånd. f. stat. finska sem. i Haparanda 75—78, rektor v. Hernösands folkskolesem. 77—13. Folkskoleinsp. i Norrb. län 77—78, i Vestern. län 93—04. Led. af kyrkomötet 08; stadsfullm. 81, v. ordi. 95—02, ordi. 02—10. Studierektor v. elem. lärov. f. fil. 90—11. Led. af styr. f. flickskolan, tekn. elem. skol., v. ordi. i lasarettidir. Landstingsman.

HALMAR JANSSON. Stud.-ex. 82, fil. dr. 93, v. lektor i Örebro 87, i Upsala 89, v. k. Sjökr.-skolan 90—91; profär 93, tjenstgi. v. Södermalms h. allm. lärov. 94—1900, lektor i Visby 99, lärare v. Visby h. flickskola 1900. Led. af skolrådet 02—07, tillsyn.-man v. folkskolan 02—07, ordi. i föreläs.-anst. 02—06; stadsfullmäktig i Visby sedan 05. Förf. t. hist. o. pedagog. afl. och till polit. o. estet. uppsatser i tidn. o. tidskr.

ALFRED KEMPPF †. Stat. landtbruksingenjör i Stockh. o. Söderm. län 48—64, då han invaldes i K. Landtbr. akad. Ex. byråingenjör i K. Väg- o. vatt. byggn. styr. 84—89.

EDVARD PETERSSON †. Stud. ex. 52, med. lic. 66, läk. v. allm. Garnsjukh. 67—71, f. bat. läk. v. Lifg. t. h. 71, reg. läk. v. Svea lifg. 86, fördeln.-läk. i res. 96, aisk. 98. En af stift. af Medicinska fören. o. dess förste ordi., led. af Sv. läk. fören., ordi. 85—86; öfverläk. i lifvårskrä. anst. Oden. Led. af fattigv. nämnden o. centr. styr. f. arbetsstugor, ordi. i styr. för uppfostr. anst. v. Skrubba. Idkat stor ensk. praktik. Inneh. af Patriotiska sällsk. stora guldméd.

JOHAN LILJA †. Inneh. af firman A. J. Lilja. Intr. i A.-B. Arbetareningens bank 92, v. ordi. i dess styrelse.

H. S. D. a. STOCKHOLMSFOTOGRAF.
EDGAR DEGAS: Porträtt.

MARKLIGA NATIONALMUSEI-FÖRVARF.
EDGAR DEGAS: "Två dansöser" (pastell).

Klubbé: Bengt Silfverqvist.
RENOIR; porträtt.

Föreningen Nationalmusei vänner hade den 21 febr. under kronprinsens ordförandeskap sitt årsmöte på Stockholms slott. Under det gångna året har föreningen inköpt och till Nationalmuseum skänkt konstverk för ett samlat belopp af något mer än 43,000 kr. Af dessa förvärt voro vid mötet utställda ett damporträtt af Renoir samt en pastell "Två dansöser" af Degas.

Föreningen, som vid årsmötet till ordförande återvalde kronprins Gustaf Adolf samt till vice ordförande prins Eugen, räknar f. n. 314 medlemmar.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga påföljd.

INNEHÅLL

F. d. länsveterinär Ernst Schoug (biografi med helsidesporträtt) — Kronprinsessan som skridskoåkerska. — Italienske ministern i Stockholm afgår. — Svensk välgörenhetsbazar i Köpenhamn. — Nationalmusei vännerens nyförvärfvade tafflor. — Svenska vinterbältfästringen. — En hundraåring. — Hortensia Ohlsson i "Gri-Gri". — Presidentskiftet i Frankrike. — Bilder till utlandskrönikan. — Almqvist som topograf. Af Ruben G:son Berg. — Veckans porträttgalleri. — Depoten. Ber. af Gustaf Janson.